

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201257
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:2120201257.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. L., narodenú dňa XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov: L. L., bytom A., M. A. XXXX/X, zastúpenej T. P. P., advokátkou so sídlom A., M. P. J. XXXX/XXB, a V. L., bytom A., E. Y. Y. XXXX/XX, toho času prechodne bytom S. XX, N. republika, zastúpeného J. T. V. B., P. so sídlom R. R. XXX, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry v A., o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. septembra 2021, č. k. 34P/22/2020-50 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. vždy posledný víkend v mesiaci v čase od soboty od 9:00 hod. do nedele do 17:00 hod. (prvý výrok). Súčasne zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 29P/14/2017-161 zo dňa 13.10.2017 v časti úpravy styku otca s mal. B. počas letných prázdnin tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou vždy v mesiaci júl v každom roku vždy od prvého dňa júlového týždňa od 9:00 hod. do posledného dňa tretieho júlového týždňa do 19:00 hod. s tým, že matka je povinná na styk s otcom mal. B. vždy pripraviť a odovzdať ju otcovi v stanovenom čase v mieste bydliska matky, kde ju otec v stanovenom čase matke vráti (druhý a tretí výrok). Vo zvyšku návrh otca na zmenu úpravy styku s mal. B. zamietol (štvrtý výrok) a o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok (piaty výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že otec sa svojím návrhom domáhal zmeny úpravy styku s mal. B. tak, že bude oprávnený stretávať sa s ňou a/ každý rok od 01.07. od 09.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod., b/ každý rok počas polročných prázdnin od skončenia vyučovania maloletej B. vo štvrtok (t.j. deň pred prázdninami) do nedele do 17.00 hod., resp. od skončenia vyučovania maloletej B. v piatok (t.j. deň pred prázdninami) do pondelka do 17.00 hod., c/ v párnom roku počas vianočných prázdnin od 1. dňa prázdnin od 09.00 hod. do 28.12. do 17.00 hod., d/ v nepárnom roku počas vianočných prázdnin od 29.12. od 09.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod., e/ v párnom roku počas celých jarných prázdnin, a to od 1. dňa prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod., f/ v nepárnom roku počas celých veľkonočných prázdnin, a to od 1. dňa prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod., g/ v nepárnom roku počas celých jesenných prázdnin, a to od 1. dňa prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod., h/ každý rok počas štvrtého víkendu v mesiacoch marec, máj, september a november, a to od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod., i/ v roku 2020 počas víkendu od 07.03.2020 od 09.00 hod. do 08.03.2020 do 17.00 hod., j/ v roku 2020 od 07.05.2020 od 16.00 hod. do 10.05.2020 do 17.00 hod. s tým, že je oprávnený stráviť čas s maloletou v mieste podľa svojho uváženia a matka sa zaväzuje pripraviť maloletú B. na styk s otcom aj s príslušnými cestovnými dokladmi

a súčasne mu umožniť voľný telefonický kontakt s maloletou B., ako aj komunikáciu prostredníctvom aplikácie WhatsApp. Otec svoj návrh na zmenu úpravy styku s maloletou odôvodnil tým, že matka dieťaťa predošlú rodičovskú dohodu nedodržiava, v dôsledku čoho mu je znemožnené stretávanie sa s maloletou. Matka sa vyhýba termínom stretnutia s maloletou, pred otcom doslova „uteká“, maloletú na stretnutie s otcom nepripravuje, nevedie ju k tomu a využíva výhovorky, pričom on má s maloletou pekný vzťah, maloletá ho má rada, o stretnutie s ním má záujem. Súčasne žiadal, aby mu bola znížená vyživovacia povinnosť k maloletej B. na sumu 35,- eur mesačne.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 29P/14/2017-161 zo dňa 13.10.2017 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené. Súdom bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne. Súčasťou rozsudku bola taktiež dohoda o úprave styku otca s maloletou, v zmysle ktorej má otec právo stretávať sa s maloletou B. každý rok od 01.07. od 17.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod., v párnom roku počas vianočných prázdnin od 22.12. od 17.00 hod. do 04.01. nasledujúceho roka do 17.00 hod. a v nepárnom roku počas Veľkej noci od štvrtka 17.00 hod. do pondelka 17.00 hod., s tým, že otec je povinný si maloletú vyzdvihnúť a odovzdať v mieste bydliska matky. Otec je oprávnený stráviť čas s maloletou v mieste bydliska otca a matka sa zaväzuje pripraviť maloletú B. na styk s otcom aj s príslušnými cestovnými dokladmi.

4. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že maloletá B. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené a súdom bola schválená rodičovská dohoda o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne a bol upravený styk otca s maloletou. Styk otca s mal. B. sa nerealizoval v zmysle rozhodnutia súdu. Otec tvrdil, že matka rodičovskú dohodu nedodržiavala, znemožňovala mu kontakt s dcérou, matka túto skutočnosť poprela, pričom poukazovala na to, že otec nevidel dcéru dlhšie časové obdobie v rokoch 2016 a 2018, pričom ona sama prejavovala snahu, aby sa otec s maloletou stretával v kratších časových intervaloch, keďže po dlhšom odlúčení a nestretávaní sa maloletej B. s otcom mala maloletá problémy spočívajúce v tom, že nechcela s otcom tráviť tak dlhé časové obdobie počas letných prázdnin, ako je jeden mesiac, pričom by bola ťažko znášala tak dlhé časové odlúčenie od matky. Tieto možnosti otec častokrát nevyužil. Rodina taktiež spolupracovala s CDR A. - S. s cieľom smerujúcim k skvalitneniu vzťahu maloletej B. k otcovi. Na pojednávaniach však obidvaja rodičia prezentovali názor, že maloletá B. má k otcovi dobrý vzťah, matka potvrdila, že na stretnutie s ním sa teší. Rodičia sa zhodli na úprave styku v časti bežnej úpravy, s ktorou súhlasil i kolízny opatrovník, ako aj prokurátorka okresnej prokuratúry.

5. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou B. na každý posledný víkend v mesiaci v čase od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17:00 hod.. Pokiaľ ide o úpravu letných prázdnin, upravil právo otca stretávať sa s maloletou B. v mesiaci júl v každom roku vždy od prvého dňa júlového týždňa od 09:00 hod. do posledného dňa tretieho júlového týždňa do 19:00 hod., čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 29P/14/2017-161 zo dňa 13.10.2017. Takto upravený styk otca s maloletou B. zohľadňuje záujem dieťaťa, jeho zdravý vývoj, ako aj cieľ udržiavania a upevňovania citových väzieb k otcovi. Odovzdávanie a preberanie dieťaťa súd určil v mieste bydliska matky, nakoľko súd nezistil žiaden špecifický dôvod na to, aby matke bola uložená povinnosť voziť dieťa do N. republiky, nakoľko bolo rozhodnutím otca tu žiť a trvalé bydlisko má stále na území Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o špeciálnu úpravu podľa návrhu otca v bodoch b/ až h/, táto bola súdom zamietnutá, nakoľko z výpovedí rodičov bolo súdom zistené, že táto úprava je v zmysle súdneho rozhodnutia realizovaná. Súd prvej inštancie zisťoval aj samotný názor maloletej B. prostredníctvom kolízneho opatrovníka, s ktorým neoboznámil rodičov, nakoľko maloletá si to vyslovene neželala a nepripustil vykonanie dôkazu navrhovaného otcom, a to osobný výsluch maloletej B. súdom, nakoľko bol toho názoru, že by ju to mohlo neprimerane zaťažovať, a to s poukazom aj na tú skutočnosť, že nechcela, aby sa dozvedeli rodičia o jej vyjadreniach k predmetnej veci. Osobný výsluch maloletej nedoporučoval ani kolízny opatrovník, ani matka, ani prokurátorka Okresnej prokuratúry A.. Pri rozhodovaní bola názoru maloletej v zmysle horecítovaného § 43 ods. 1 Zákona o rodine venovaná náležitá pozornosť, pričom súd prihliadal na jej vek a rozumovú vyspelosť. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 25 ods. 1, 5, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 43 ods. 1 Zákona o rodine, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 5 Zákona o rodine, o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

6. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletej a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že je oprávnený s mal. B. sa stretávať každý rok od 01.07. od 9:00 hod. do 31.07. do 17:00 hod., každý rok počas polročných prázdnin od skončenia vyučovania mal. B. vo štvrtok, t. j. deň pred prázdninami, do nedele do 17:00 hod., resp. skončenia vyučovania v piatok, t.j. deň pred prázdninami do pondelka do 17:00 hod., v párnom roku počas vianočných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do 28.12. do 17:00 hod. a v nepárnom roku počas vianočných prázdnin od 29.12. od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod., v párnom roku počas celých jarných prázdnin, a to od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod. a v nepárnom roku počas celých veľkonočných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod., v nepárnom roku počas celých jesenných prázdnin, a to od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod., posledný víkend v každom mesiaci od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že matka privedie dcéru otcovi v páry mesiac do miesta bydliska a v nepárny si ju vyzdvihne otec v mieste bydliska matky. Alternatívne navrhol, aby súd zväžil striedavú starostlivosť, nakoľko matka bola už upozornená jeho zástupkyňou, že pokiaľ sa nebude chcieť s návrhom stotožniť, bude ju žiadať. Uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol o skrátení jeho spoločného času s dcérou, pričom dlhé roky bojoval vo F. Q., F. aj v SR, aby mohol s dcérou tráviť viac času. Poukázal na nelegálne presťahovanie mal. B. zo F. do SR vrátane jej zapísania do školy v SR bez jeho vedomia a súhlasu. Nesúhlasil s tým, aby pobyt mal. B. u neho počas letných prázdnin bol skrátený, keď posledné dvoje letné prázdniny prebiehali úplne bez problémov a na konci štvrtého týždňa sa dcéra posťažovala, že čas rýchlo utiekol a nestihli všetko, čo mali v pláne. Nesúhlasí ani s tým, že nebolo vyhovené jeho návrhu mať dieťa v období jarných a jesenných prázdnin. Nesúhlasí ani s rozhodnutím, aby mal. B. bola s ním len jednu noc, jeden víkend v mesiaci, pokiaľ sa matka nebude podieľať na jej odovzdávaní v mieste jeho bydliska, nakoľko vyzdvihovanie a vrátenie dieťaťa je časovo a finančne náročné a matka má nulové finančné zaťaženie. Preto žiadal, aby súd rozhodol tak, že matka bude voziť dieťa do miesta jeho bydliska a tu si ho bude i preberať. Je fyzicky aj finančne náročné ísť pre dieťa do A. z L., viesť ju tam dve hodiny a na druhý deň absolvovať tú istú cestu naspäť, čo by dávalo zmysel, keby dieťa u neho strávilo aspoň dve noci. Vytýkal súdu prvej inštancie a nevidel dôvod, prečo by mal byť čas cez letné prázdniny skrátený, keď dieťa bolo posledné dva roky cez prázdniny u neho šťastné, rovnako i cez Vianoce. Poukázal na správu Centra pre rodiny a mládež v S., ktoré sa vyjadrilo, že navrhujú rozšírenie jeho styku s maloletou a nie skrátenie letných prázdnin na dva týždne. Ďalej uviedol, že si vyživovaciu povinnosť voči maloletej riadne plnil do doby, než matka dieťa bez akéhokoľvek oznámenia „odvliekla“ s cudziny do SR, bez jeho vedomia ho prihlásila na školu v A.. Pokiaľ sa matka sťažuje, že neprispieva na hypotéku spoločného bytu, ktorý nadobudli počas manželstva, nepredložila mu žiadnu zmluvu na platenie a dohodu o užívaní bytu, na byte vymenila zámok a znemožnila mu doň prístup, čo riešila i polícia. Vytýkal súdu prvej inštancie, že neprihliadol na jeho návrh a vôbec sa nezaberal rozsahom jeho stretávania s maloletou počas vianočných a veľkonočných sviatkov, čo v praxi znamená, že dieťa dlhšiu dobu neuvidí od letných prázdnin po ďalšie letné prázdniny.

7. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, nakoľko ho považuje za spravodlivý a rešpektujúci záujem a názor maloletého dieťaťa. Mala za to, že otec dieťaťa opomína záujem mal. B. a svoj záujem stavia nad pohodlie a záujmy mal. B.. Tvrdenie otca, že došlo k skráteniu jeho styku s maloletou nie je pravdivé, nakoľko Okresný súd Trnava vydal rozhodnutie, v ktorom je úprava styku užšia a kratšia, keď súd prvej inštancie svojím rozhodnutím rozšíril bežný styk otca s maloletou na každý posledný víkend v mesiaci, čo doposiaľ upravené nebolo a zmenil úpravu letných prázdnin. Úpravy vianočných sviatkov sa napadnuté rozhodnutie nedotklo, ponechala sa úprava v rozvodovom rozsudku Okresného súdu Trnava. Argumentácia otca, že mal. B. bola zo F. na Slovensko presťahovaná nelegálne, nie je ničím podporená, je nepravdivá a irelevantná vo vzťahu k úprave styku s maloletou, ktorá na Slovensku býva už tri roky a otec býva v N. republike u svojej manželky. Rozhodnutie o skrátenom čase styku otca s maloletou počas letných prázdnin je podporené názorom maloletej, jej výpoveďou, názorom kolízneho opatrovníka i okresného prokurátora v konaní. Otec odmietol jej návrh na styk s maloletou každý druhý víkend od soboty do nedele s odôvodnením, že sa mu to finančne ani časovo neoplatí, a preto je nepochopiteľné, že sa dožaduje úpravy jarných a jesenných prázdnin, čo je rovnako neefektívne vzhľadom na vzdialenosť bydlísk a čas cestovania. Poukázala na skutočnosť, že otec má trvalé bydlisko v meste Trnava a sám sa rozhodol bývať v N. republike, kde býva v rodinnom dome svojej manželky, ktorá je dlhodobo nezamestnaná a otec sám pracuje na nevhodný, len skrátený úväzok. Jedná sa však o slobodné rozhodnutie otca, ktorý si musel byť po návrate zo F. vedomý, že v A. žije a býva jeho dcéra, ako aj vzdialenosti jeho a dcérinho bydliska. Ďalej uviedla, že otec trvá na tom, aby jeho

styk bol upravený celý víkend, t.j. na dve noci od piatku 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod., pričom sám vo svojom návrhu žiadal styk s dieťaťom od soboty 9:00 hod. do 17:00 hod. a jeho odvolanie je v rozpore s tým, čo žiadal. Na pojednávaní súhlasil s jedným víkendom v mesiaci od soboty do nedele. Jeho zmenu postoja v odvolacom konaní si nevie vysvetliť. K dohode rodičov nedošlo len z dôvodu, že sa nedohodli v otázke letných prázdnin. Trvala na tom, že k rozšíreniu styku otca s maloletou došlo v rámci bežnej úpravy jeho styku s dieťaťom. Otcovi bolo vznesené obvinenie a prebieha trestné konanie pre dlhodobé neplatenie výživného na mal. B..

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry A. vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu zhrnul doterajší vývoj úpravy styku otca s mal. B., poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 56 z 19.01.2017, z ktorého vyplýva, že súd musí zohľadniť predovšetkým kritéria - existenciu pokrvného puta medzi dieťaťom a jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami, mieru zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, schopnosť iných osôb usilujúcich sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby a predovšetkým pranie dieťaťa. S prihliadnutím na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie považuje úpravu styku otca s maloletou za správnu a navrhuje, aby krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Pokiaľ ide o návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť, mal za to, že by nebol primárne naplnený záujem maloletej.

9. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu prokurátora uviedol, že si neuvedomuje závažnosť situácie, keď matka svojvoľne určuje, ako nakladať s dieťaťom, samovoľne ho prehlasovala zo školy do školy, od bydliska k bydlisku a zo štátu do štátu bez toho, aby ho o tom informovala. Matka mu styk s dieťaťom odopiera už niekoľko rokov, on súhlasil so „sedením“ v Centre rodiny v S., kde si mali s matkou dohodnúť správnejšiu komunikáciu a stretávanie mal. B. s ním, ktoré zariadenie napísalo i posudok a navrhlo rozšírenie jeho styku s maloletou. Vytýkal, že kolízny opatrovník nezastával práva dieťaťa, posudok Centra rodiny v S. oboznámil len čiastočne a zastával zásadne matkine návrhy. Mal za to, že dieťa pred svojim výsluchom bolo ovplyvňované matkou, keď mu uviedlo, že mama si priała, aby bola s ním iba dva týždne, tak volila kompromis. Nedá sa preto jednoznačne tvrdiť o pranie dieťaťa, ale o pranie matky. Dieťa mu povedalo, že si priało byť s ním viac ako jedenkrát za mesiac a to od piatku od poobedia do nedele, v čom mu nebolo vyhovené. Nejedná sa tu teda pri úprave styku o pranie dieťaťa, ale o manipuláciu s faktami a ovplyvnenie maloletej zo strany matky. Žiadal, aby bol určený maloletej nový kolízny opatrovník. Pokiaľ ide o výživné, tvrdil, že si vyživovaciu povinnosť riadne plnil. Po určení výživného na Slovensku matka využila situáciu pri rozvode a snažila sa poberať výživné v dvoch štátoch zároveň, na Slovensku a v P. B., kde predtým žila. Podala na neho trestné oznámenie, ktoré sa snaží využívať pri ovplyvňovaní súdu a prokuratúry. Ďalej uviedol, že dieťa si podľa slov kolízneho opatrovníka priało, aby bolo umožnené nahliadnutie do jej výpovede iba sudkyňi, ktorá viedla pojednávanie v danej veci, nevie, prečo bolo toto umožnené aj prokuratúre, čím bolo porušené pranie dieťaťa. Opätovne poukázal na skutočnosť, že matka mu zamedzovala styk s maloletou, pokiaľ žila v F., následne dieťa premiestnila na Slovensko a odhlásila ho zo školy v F. bez jeho súhlasu a vedomia, pričom dcéra žila v F. od januára 2014 do decembra 2019, v dobe rozvodu (rok 2017) bola už skoro 4 roky trvalo v zahraničí. Ďalej zdôraznil, že dieťa bolo vypočúvané za prítomnosti kolízneho opatrovníka bez zvukového záznamu a možnosti dokázať jeho skutočnú výpoveď, nebolo mu dovolené vyjadriť slobodný názor pred prítomnými. Dieťa nemá a nikdy nemalo problém vyjadriť svoj názor pred ním. Žiadal preto súd, aby rozhodol o rozšírení jeho styku s dieťaťom počas jarných a jesenných prázdnin, počas Vianoc a Silvestra, rozšíriť styk počas posledných víkendov v každom mesiaci od piatku 15:00 hod. do nedele 19:00 hod. a žiadal, aby bola vypočutá pracovníčka Centra rodiny v S., pani K. a oboznámený jej posudok. Vzďialenosť medzi jeho bydliskom a bydliskom dieťaťa nie je taká veľká, aby nemohlo dieťa sním tráviť rovnakú dobu ako s matkou, dieťa môže prípadne študovať i na českej škole. Podľa jeho názoru matku zaujíma iba poberanie výživného a čo najmenší styk dcéry s ním, pričom bola to práve ona, ktorá rozbila rodinu a odviedla maloletú od otca.

10. Kolízny opatrovník, ktorému bolo odvolanie otca doručené dňa 16.12.2021, sa k podanému odvolaniu a následným vyjadreniam účastníkov konania, ktoré mu boli doručené, písomne nevyjadril.

11. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok

súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c), § 391 ods. 1 CSP.

13. V danej veci sa otec mal. B. domáhal zmeny úpravy jeho styku s maloletou spočívajúcu v jeho rozšírení, a to tak, že sa bude s mal. B. stretávať každý štvrtý víkend v mesiaci od soboty 9:00 hod. do nedele 17:00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. do 31.07. do 17:00 hod., počas polročných prázdnin od skončenia vyučovania do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod., počas vianočných prázdnin v každom párnom roku od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do 28.12. do 17:00 hod., v nepárnom roku počas vianočných prázdnin od 29.12. od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 17:00 hod., v párnom roku počas celých jarných prázdnin, v nepárnom roku počas celých veľkonočných prázdnin, v nepárnom roku počas jesenných prázdnin s tým, že mu matka umožní telefonický kontakt s maloletou cez aplikáciu WhatsApp.

14. Súd prvej inštancie návrhu otca čiastočne vyhovel, upravil jeho styk vždy v posledný víkend v mesiaci v čase od soboty od 9:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a súčasne zmenil styk otca s mal. B. počas letných prázdnin tak, že v mesiaci júl v každom roku sa styk bude vykonávať od prvého júlového týždňa od 9:00 hod. do posledného dňa tretieho júlového týždňa do 19:00 hod., vo zvyšnej časti návrh otca na zmenu úpravy styku zamietol.

15. Naposledy bol styk otca s mal. B. upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 13.10.2017, č. k. 29P/14/2017-161, ktorým bola schválená dohoda rodičov tak, že otec je oprávnený s mal. B. sa stretávať každý rok od 01.07. od 17:00 hod. do 31.07. do 17:00 hod., v párnom roku počas vianočných prázdnin od 22.12. od 17:00 hod. do 04.01. nasledujúceho roka do 17:00 hod. a v nepárnom roku počas Veľkej noci od štvrtka 17:00 hod. do pondelka 17:00 hod. s tým, že otec je povinný si maloletú vyzdvihnúť a odovzdať v mieste bydliska matky a matka je povinná dieťa pripraviť a odovzdať otcovi s príslušnými cestovnými dokladmi.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 25 a § 26 sa použijú primerane.

17. V prípade, ak sa rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, nedohodnú na úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, s dieťaťom, čo je z hľadiska realizácie styku najvhodnejšie, súd upraví rozsah styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti podľa určitých kritérií. Základným kritériom je vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, vzájomný vzťah dieťaťa a rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, denný režim dieťaťa s prihliadnutím k jeho aktivitám, zohľadnia sa aj časové, hospodárske a rodinné pomery rodiča, vzdialenosť medzi bydliskom rodiča a dieťaťa a podobne. Súd musí mať vždy v prvom rade na zreteli záujem maloletého dieťaťa.

18. Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 121 CMP). Z citovaného ustanovenia vyplýva, že i rozhodnutie súdu o úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, s dieťaťom, je možné zmeniť v novom konaní. Súd musí svoje oprávnenie vo veci opätovne konať najskôr dokazovaním preukázať, takže v prvej fáze sa zameria na skúmanie existencie zmeny pomerov oproti času, keď bolo vyhlásenie rozhodnutie, ktorého zmena sa požaduje a musí upozorniť na rozdiel v požiadavkách zákona na kvalitu zmeny pomerov. Ak súd dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre zmenu pôvodného rozhodnutia, vydá nové rozhodnutie rovnakého druhu ako rozhodnutie, ktoré mení a špecifikuje výrok, ktorý je novým rozhodnutím dotknutý a prípadne i rozsah, v akom sa pôvodné rozhodnutie mení.

19. V danej veci nesporne došlo k zmene pomerov na strane rodičov i mal. B., keď v čase pôvodného rozhodnutia sa otec zdržiaval vo F. Q. (i v čase podania návrhu na zmenu úpravy styku) a matka s maloletou B. sa zdržiavali v F., v čase rozhodovania súdu sa otec zdržiava v N. republike, S. XX (trvalý pobyt otca evidovaný v meste A.) a matka s mal. B. v Slovenskej republike, v meste A.. Z tohto dôvodu sa javí návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou dôvodný, čo vyhodnotil čiastočne i súd prvej inštancie

a upravit jeho styk s maloletou jeden víkend v mesiaci od soboty od 9:00 hod. do nedele do 17:00 hod., pričom dôvodil jednak dohodou rodičov, jednak stanoviskom kolízneho opatrovníka a okresného prokurátora, opomenul stanovisko maloletej. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní o úprave styku rodiča s mal. dieťaťom je súd povinný zistiť skutočný stav vecí (§ 35 CMP), môže prekročiť návrhy účastníkov (§ 40 CMP), nakoľko sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 111 CMP) a prihliada na názor maloletého dieťaťa, ktoré je účastníkom konania (§ 38 CMP). Prioritne však vždy musí prihliadnuť na záujem dieťaťa. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že vzájomný vzťah mal. B. a otca je dobrý, ktorú skutočnosť konštatoval i súd prvej inštancie, obaja majú záujem sa stretávať sa. Nespornou je i vzdialenosť súčasného bydliska otca (S., N.) a maloletej B. (A., P.) a časová náročnosť potrebná k realizácii styku, preto odvolací súd doposiaľ nemá za osvedčený žiaden dôvod, pre ktorý by styk otca s maloletou nemohol byť realizovaný jeden krát mesačne od piatka do nedele tak, ako otec navrhuje v podanom odvolaní. Je však pravdou, že v návrhu otca na zmenu úpravu styku s maloletou ako i v priebehu prvoinštančného konania otec takýto návrh neprezentoval, nevyjadřili sa k nemu ostatní účastníci konania a nebolo k takémuto návrhu vykonané ani žiadne dokazovanie (okrem výsluchu maloletej B.). Je preto nevyhnutné, aby k tejto otázke bolo doplnené dokazovanie súdom prvej inštancie a bolo posúdené či je možné, žiaduce a v záujme maloletej takýmto spôsobom o bežnom styku otca s maloletou rozhodnúť. Súčasne sa musí súd prvej inštancie dôsledne zaoberať i návrhom otca týkajúceho sa nákladov spojených so stykom otca s dieťaťom (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/53/2021).

20. Súd prvej inštancie súčasne skrátil rozsah styku otca s maloletou počas letných prázdnin z doposiaľ upraveného rozsahu styku každý rok od 01.07. do 31.07., v ktorom rozsahu sa styk otca s maloletou i posledné dva roky realizoval tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať vždy v mesiaci júl v každom roku od prvého dňa júlového týždňa od 9.00 ho do posledného dňa tretieho júlového týždňa do 19.00 hod. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že takto formulovaný rozsah styku otca s maloletou je neštandardný a môže mať za následok rôzny výklad jeho počiatku a konca, a tým i rozsahu styku, nakoľko prvý júlový týždeň začína rôzne (napr. v roku 2022 je to v piatok 1.7.) a je potom otázne, kedy vlastne styk otca s dieťaťom končí, čo môže byť zárodkom nezhôd pri realizácii styku otca s maloletou. Z tohto dôvodu považuje odvolací súd za nutné určiť presný rozsah styku určením konkrétneho dňa a hodiny počiatku i konca styku otca s maloletou. Ďalej súd prvej inštancie vôbec neodôvodnil, prečo zúžil rozsah styku otca s maloletou B., uviedol iba, že zohľadnil záujem dieťa, jeho zdravý vývoj, upevňovanie citových väzieb s otcom, ktoré odôvodnenie je nepostačujúce, nakoľko zúženia rozsahu styku s maloletou počas letných prázdnin sa vo svojom návrhu otec nedomáhal (navrhoval zachovať pôvodnú úpravu styku), nedomáhala sa ho ani matka maloletej, ktorá navrhovala iba doterajší rozsah styku rozdeliť na kratšie - dvojtýždňové intervaly, rovnaký názor ako matka zastával kolízny opatrovník i prokurátor).

21. Vo zvyšnej časti sa pôvodného rozsudku Okresného súdu Trnava súd prvej inštancie nedotýkal a ponechal úpravu počas vianočných (v párnom roku od 22.12 od 17:00 hod. do 04.01. nasledujúceho raka do 17:00 hod.) a veľkonočných sviatkov (v nepárnom roku počas Veľkej noci od štvrtka 17:00 hod. do pondelka 17:00 hod.), napriek tomu, že otec navrhoval zmenu úpravy styku najmä počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin tak, aby ich časť trávila maloletá s každým z rodičov, ktorú úpravu považuje odvolací súd vo všeobecnosti za vhodnejšiu (pokiaľ nie je iná dohoda rodičov). Svoje rozhodnutie odôvodnil len tým, že doterajšia úprava sa realizuje a nezohľadnil tak zmenu pomerov všetkých účastníkov konania, ktorá od posledného rozhodnutia súdu nastala, spočívajúcu nielen v časovom odstupe od tohto rozhodnutia a vekom maloletej, ale predovšetkým v zmene bydliska resp. prechodného pobytu účastníkov konania. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal návrhom otca na úpravu jeho styku s maloletou počas jesenných prázdnin, počas polročných prázdnin, počas jarných prázdnin a svoje rozhodnutie v tejto časti vôbec neodôvodnil. K návrhu otca v tomto rozsahu sa netýkala ani výpoveď mal. B., ani ostatných účastníkov konanie, žiadne dokazovanie v tomto rozsahu nebolo vykonané.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné,

neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov, predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 191 CSP a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu (účastníci). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

24. Civilný sporový poriadok zakotvil v § 220 ods. 2 CSP požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca (účastník) domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný (druhý účastník) a aké dôkazy predložil, alebo označil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán (účastníkov), ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

25. Riadne odôvodnenie rozhodnutia je jedným zo základných atribútov práva na spravodlivý proces. Nie je prípustné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, z ktorého by nebolo možné zistiť, z akých dôkazných prostriedkov súd čerpal svoje zistenia. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (rozsudok ESLP García Ruiz c. Španielsko z 21.01.1999).

26. Preskúmaním danej veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nakoľko odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia súdu neobsahuje žiadne dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie návrh otca na zmenu úpravy styku vo zvyšku zamietol, v tomto rozsahu nevykonal žiadne dokazovanie, odôvodnenie jeho rozhodnutia neobsahuje relevantné a presvedčivé dôvody pre zúženie rozsahu styku otca s maloletou počas letných prázdnin, ktoré rozhodnutie nemá ani oporu vo vykonanom dokazovaní a rozhodnutie o bežnom styku sa javí ako rozporné so záujmom mal. B..

27. Vzhľadom na vyššie uvedenú nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie nemohol odvolací súd vyhodnotiť dôvodnosť alebo nedôvodnosť odvolacích námietok otca maloletej B. a vzhľadom na absenciu akéhokoľvek dokazovania v časti zamietnutia návrhu otca na zmenu úpravy styku vo zvyšnej časti, nebolo účelné tento nedostatok rozsudku napraviť v odvolacom konaní.

28. Z tohto dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne vypočuje účastníkov konania, bude sa zaoberať návrhom otca na zmenu úpravy jeho styku s maloletou v celom rozsahu vrátane jeho odvolacieho návrhu na úpravu bežného styku s maloletou a nákladov spojených s realizáciou styku, zväží prípadné opätovné zistenie názoru maloletej k rozsahu jej styku s otcom v zmysle návrhu otca, nakoľko sa doposiaľ nevyjadrovala k celému rozsahu ním navrhovaného styku a pokiaľ súd upustí od jej výsluchu, musí sa názorom maloletej riadiť nielen v súvislosti s úpravou letných prázdnin, ale i v súvislosti s úpravou jej styku s otcom počas víkendov (bežný styk) alebo vysvetliť svoj rozdielny prístup k hodnoteniu názoru maloletej.

30. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).